Tekna –
Teknisk-naturvitenskapelig forening
Postboks 2312 Solli
0201 Oslo

www.tekna.no
Org.nr 971 420 782
post@tekna.no
+47 22 94 75 00

Stortingets Næringskomité

Vår ref.:
MKF

Dato:
16. november 2026

Teknas innspill til Dokument 8:31 S (2026–2027) om en nasjonal miljøfleksibilitetsordning

Tekna er fagforeningen for over 122 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge. Tekna organiserer over 3500 medlemmer innen havbruk og fiskehelse

Tekna har tidligere tatt til orde for en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning som gjelder hele landet. Vi mener ordningen kan være et viktig virkemiddel for å redusere miljøbelastningen fra havbruksnæringen og stimulere til investeringer i ny teknologi. Samtidig har vi vært tydelige på at økt produksjonskapasitet må forutsette dokumentert god fiskehelse og fiskevelferd.

Forslag 1 og 2: En utvidet miljøfleksibilitetsordning

Tekna er positiv til å utvide miljøfleksibilitetsordningen til alle produksjonsområder, uavhengig av farge i trafikklyssystemet. Vi mener også det er riktig at ordningen ikke låses til bestemte teknologier. Det avgjørende må være hvilke resultater løsningene kan dokumentere.

I vårt tidligere innspill til havbruksmeldingen har vi støttet en miljøfleksibilitetsordning som en integrert del av tillatelsessystemet, i tråd med NOU 2023: 23. Vi har også foreslått at både den opprinnelige produksjonskapasiteten og kapasitetsøkningen gjennom ordningen må benyttes i anlegg med tilnærmet lusefrie systemer.

Tekna har videre foreslått en innbyttefaktor på 2:1, og vi har åpnet for en høyere faktor i produksjonsområder med moderat eller uakseptabel miljøpåvirkning, forutsatt at selskapene kan dokumentere tilnærmet nullutslipp av lus, organisk materiale og andre patogener.
Vi vil imidlertid understreke at redusert luseutslipp ikke er tilstrekkelig.

Tekna mener at en ordning som åpner for økt produksjon, også må stille krav til lav dødelighet og god fiskevelferd.

Det er fortsatt behov for bedre dokumentasjon av hvordan ulike produksjonsteknologier påvirker fisken. Før nye løsninger tas i bruk i stor skala, må det foreligge kunnskap om blant annet dødelighet og sykdomsrisiko. Fiskehelsepersonell må involveres tidlig, slik at biologiske vurderinger får betydning for valg og utforming av teknologien.

Tekna mener også at det må stilles tydelige krav til dokumentasjon og oppfølging etter at teknologien er tatt i bruk. Det holder ikke at en løsning på forhånd vurderes som egnet. Det må også dokumenteres hvordan teknologien fungerer under faktiske driftsforhold, og om resultatene samsvarer med det som var forventet. Dette forutsetter bedre datainnsamling, uavhengig validering og systematisk evaluering av effektene over tid.

Tekna støtter en utvidet miljøfleksibilitetsordning, men mener kravene til dokumentert fiskehelse, fiskevelferd og samlet miljøpåvirkning må være på plass når ordningen innføres. Det er etter Teknas syn avgjørende at vi ikke åpner for økt produksjon før vi har undersøkt om teknologien fungerer godt nok for fisken.

Forslag 3: Oppheving av forbudet mot å kombinere samdrift og samlokalisering

Tekna ser at det kan være gode grunner til å gjøre det enklere for oppdrettsselskaper å samarbeide om investeringer og drift, særlig når ny teknologi krever store investeringer.

Vi vil samtidig presisere at dagens regelverk ikke inneholder et generelt forbud mot samdrift eller samlokalisering. Det er kombinasjonen av de to driftsformene på samme lokalitet som er forbudt.

Tekna mener at det er nødvendig å undersøke hvilke konsekvenser endringen kan få for fiskehelse og fiskevelferd, før dette forbudet eventuelt oppheves. Det er viktig at ansvaret for smitteforebygging, sykdomshåndtering og den daglige driften må være avklart når flere selskaper driver på samme lokalitet.

Tekna mener derfor at konsekvensene for biosikkerhet og ansvarsforhold må utredes før det gjøres endringer i regelverket.